



# LIETUVOS SKAUTIJOS SAUGIOS APLINKOS PRINCIPŲ SAĖADAS

2014 m. kovo 21 d., Nr. LS-N-13  
Kaunas

## I. BENDROSIOS NUOSTATOS

**1. Lietuvos skautijos saugios aplinkos principų sąvadas** (toliau – Sąvadas) yra saugią aplinką užtikrinančių principų ir taisyklių rinkinys, privalomas visiems suaugusiems Lietuvos skautijos savanoriams.

**2. Sąvado tikslas** – padėti sukurti vaikų ir jaunimo ugdymui palankią skautavimo aplinką, užtikrinančią visų Lietuvos skautijos narių emocinį, fizinį ir teisinį saugumą.

### **3. Sąvado uždaviniai:**

- 3.1. Įtvirtinti vieningą saugaus ir tinkamo elgesio Lietuvos skautijos veiklose sampratą;
- 3.2. Nustatyti suaugusių Lietuvos skautijos savanorių atsakomybes, padedančias užtikrinti skautų veiklos saugumą;
- 3.3. Skatinti saugios aplinkos kūrimą per galiojančių Lietuvos Respublikos įstatymų, teisės aktų, Lietuvos skautijos nuostatų laikymąsi, tarpusavio pagarbą ir skautiškų priesakų įgyvendinimą skautiškoje bei kasdienėje veikloje.

## II. SAĖADAS

### **4. Patyčių prevencija:**

- 4.1. Pagarbiai elkis su kiekvienu, nepaisant jo amžiaus, tautybės, religijos, negalios, socialinės padėties, seksualinės orientacijos ir pan.
- 4.2. Užtikrink, kad skautiškose veiklose niekas nebūtų žeminamas. Reaguok, jei kas nors pažeidžia Tavo teisę į pagarbą elgesį su Tavimi.
- 4.3. Būk nešališkas: netaikyk dvigubų standartų.
- 4.4. Nebūk abejingas: rimtai reaguok, jei pastebi ženklų, kad vaikas/jaunuolis patiria patyčias.

### **5. Dalijimasis rūpesčiais ir smurto prevencija:**

- 5.1. Sudaryk sąlygas vaikams/jaunuoliams pasidalyti asmeniniais rūpesčiais.
- 5.2. Laikykis konfidencialumo: neviešink to, ką sužinojai, kol negresia pavojus vaiko/jaunuolio ar aplinkinių žmonių sveikatai bei gyvybei.
- 5.3. Rimtai reaguok į bet kokius pastebėtus patiriamo smurto požymius, pasikalbėk su vaiku/jaunuoliu asmeniškai, pasistenk išsiaiškinti situaciją, o išaiškėjus smurto atvejui, padėk rasti pagalbos.
- 5.4. Rimtai reaguok į kalbas ir/ar rodomus ženklus apie nenorą gyventi, savižudybę; kai reikia, padėk rasti pagalbos.

## **6. Asmeninė erdvė ir seksualinis priekabiavimas:**

- 6.1. Gerbk asmens privatumą, nepažeisk jo asmeninės erdvės.
- 6.2. Venk seksualinio pobūdžio pajuokavimų.
- 6.3. Būk atidus seksualiniam priekabiavimui: netoleruok ir reaguok.

## **7. Disciplina:**

- 7.1. Veiklos pradžioje kartu su savo vadovaujama skautais nusistatykite aiškias taisykles ir susitarkite, kokios bus nuobaudos už jų nesilaikymą. Susitarimo laikykitės nuosekliai ir tvirtai.
- 7.2. Jei taisyklės yra pažeidžiamos, pirmą kartą perspėk ir tik po antro pažeidimo taikyk numatytas nuobaudas.
- 7.3. Stenkis palaikyti discipliną skatindamas, o ne bausdamas. Jei taikai nuobaudas, užtikrink, kad jos nebūtų žeminančios.

## **8. Žalingų medžiagų vartojimo kontrolė ir prevencija:**

- 8.1. Nevartok alkoholio skautiškuose renginiuose, kuriuose vyksta programa, skirta jaunesniems nei 18 metų vaikams/jaunuoliams.
- 8.2. Renginiuose, kuriuose atstovaujama Lietuvos skautijai ir dalyvauja tik pilnamečiai asmenys, alkoholis gali būti vartojamas tik saikingai, išlaikant pagarbą sau ir kitiems.
- 8.3. Neleisk rūkyti ar/ir vartoti alkoholio bei narkotinių medžiagų nepilnamečiams asmenims skautiškuose renginiuose, rodyk tinkamą asmeninį pavyzdį ir skatink sveiką gyvenimo būdą.
- 8.4. Nerūkyk šalia esant nepilnamečiams asmenims skautiškuose renginiuose.
- 8.5. Vaikai/jaunuoliai gali vartoti tik vaistus, nurodytus tėvų (globėjų, rūpintojų) pateiktame leidime dalyvauti skautiškame renginyje, arba vaistus, paskirtus renginio medicinos specialisto.
- 8.6. Narkotines medžiagas draudžiama vartoti visuose renginiuose.

## **9. Teisinė atsakomybė:**

- 9.1. Būdamas renginio vadovu (viršininku), prieš renginį informuok tuntininką/krašto seniūną ir pasirūpink: dalyvių sąrašais, nuostatais, programa ar maršrutu, saugos ir sveikatos instrukcija bei saugos instruktazo registravimu, kitais reikalingais dokumentais.
- 9.2. Jei esi viršininkas, įsitikink, kad dalyvaus pakankamas skaičius vadovų, kurie kompetentingi vykdyti suplanuotą programą, bei kad ji tinkama tokio amžiaus, patirties ir fizinio pasirengimo vaikams/jaunuoliams. Informuok dalyvius apie reikiamą aprangą, įrangą, gyvenimo sąlygas ir pan.
- 9.3. Skautų vadovas, lydintis ne didesnę kaip 15 nepilnamečių LS narių grupę į skautišką renginį, yra visiškai teisiškai atsakingas už šių vaikų/jaunuolių saugumą ir gyvybę kelionės į ir iš renginio bei viso renginio metu. Šis vadovas privalo turėti raštiškus vaikų/jaunuolių tėvų (globėjų, rūpintojų) leidimus su tėvų kontaktiniais duomenimis bei informacija apie vaiką/jaunuolį.

## **10. Komunikacija nelaimingo atsitikimo atveju:**

- 10.1. Susidarius sudėtingai situacijai, kilus konfliktui, net menkiausią abejonę dėl sprendimo ar tolesnių veiksmų aptark su tuntininku/krašto seniūnu.
- 10.2. Nedelsiant informuok vaiko/jaunuolio tėvus (globėjus, rūpintojus) bet kokio sužeidimo, sveikatos sutrikimo, nelaimingo atsitikimo ar kito incidento atveju.
- 10.3. Nedelsiant informuok Lietuvos skautijos Administracijos skyrių šiomis aplinkybėmis:
  - 10.3.1. Jei patiriamas rimtas sužeidimas ar sveikatos sutrikimas, dėl kurio vaikas/jaunuolis vežamas į ligoninę;

10.3.2. Jei įtraukiamos gelbėjimo ar kitos pagalbos tarnybos (policija, greitoji pagalba, ugniagesiai);

10.3.3. Mirties atveju;

10.3.4. Jei padaryta rimta žala trečiosios šalies turtui.

10.4. Pranešdamas apie nelaimę pateik kuo tikslesnę faktinę informaciją, nesistenk jos sušvelninti ar nuslėpti detalių.

10.5. Laikykis konfidencialumo ir diskretiškumo. Neperduok jokios informacijos apie nelaimingą atsitikimą šalims, kurioms apie incidentą žinoti nėra būtina, bei neinicijuok kontakto su žiniasklaida.

10.6. Jei nelaimingu atsitikimu susidomėjo žiniasklaida:

10.6.1. Prieš bendraudamas su žiniasklaida, pasikonsultuok su Lietuvos skautijos Komunikacijos skyriumi;

10.6.2. Susiderink su kitais vieneto vadovais, kas atsako už bendravimą su žiniasklaida. Vadovas, kuris nėra atsakingas už bendravimą su žiniasklaida, negali teikti jokios informacijos, bet turi nedelsiant nukreipti žiniasklaidos atstovą pas atsakingą asmenį;

10.6.3. Neminėk žmonių, ypač nepilnamečių, vardų ar kitų duomenų;

10.6.4. Pateik tik faktus, bet ne nuomones. Nevartok žodžių „galbūt“, „greičiausiai“, „turbūt“, nesvarstyk, kaip būtų buvę galima išvengti incidento ar kas galėtų būti kaltas;

10.6.5. Policijos tyrimo atveju neatskleisk tyrimo detalių. Tai gali daryti tik policija.

### **III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

11. Šis Sąvadas įsigalioja 2014 m. kovo 21 d.

12. Kiekvienas pilnametis Lietuvos skautijos vadovas, pasirašydamas savanorystės sutartį, privalo susipažinti su šiuo Sąvadu.

13. Su Sąvado turiniu privalo būti supažindinti Lietuvos skautijos nepilnamečių narių tėvai (globėjai, rūpintojai).

14. Nesilaikančio šio Sąvado savanorio elgesys gali būti svarstomas vieneto vadijoje, Lietuvos skautijos Etikos komisijoje, Kontrolės komisijoje arba Taryboje.

TARYBOS PIRMININKAS

TOMAS BROGA